

„Sugrįžkito šią dieną
šią, o ne per tris dienas ją
vėl atstatysiu“

Jono 2, 18.

METAI VI

SÃO PAULO, 1940 M., MARÇO - KOVO 21 D.

Adresas: CONVENTO SANTO
ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 12 (235)

ALELIUIA!

Aušra praskleidė rausvają skarą.
Žiburiai danguje po vienas kito
geso. Striktelėjo šimtai vylorūku
ir borbė. Vėsoma saltaisais delnais
perbraukė žemės paviršiu...

Sirdys drebėjo ir laukė... Lau
kė laimės... Laukė Viešpaties...
Troško atsilesti Jo malonėje. Šventojo
jausmo verpetuose pynėsi karštosios
maldos... Skrido jos pas Jį...

Suvirpėjo vėliavos ir išsitiesė...
Minia nusvarino galvas... Ilgai go
dėję varpai džiaugsmingai užgaudė.
Pasaulin išsiveržė dangiškojo trimto
aidai:

„Linksmas diena mums praėjusi...
Aleliuia! Aleliuia! Aleliuia!...“
Skrustais nubyrėjo džiaugsmo
sąrašas... Sutruko skanemo grandys...
Veide įsidedė laimė ir meilė...
Kristus prisikėlė!!!

Kartu su Juo kėlėsi ir žmogaus
dvasia... Savo kruvina kancija su
laužė Jis nuodėmingąjį prakeikimą...
Šventiausia savo krauju nušlavė Jis
mums takus į nepabaigiamojo gyvenim
o aukštybes.

Audringai veržiasi sirdys prie Jo...
Niekas neulenks to veržimosi... Zmo
nija amžiais dėkos ir lenks Jam gal
vas už tą neišnatuojamą Jaimę...
Aleliuia! Aleliuia! Aleliuia!

Vėliavos plaukioja... Giesmės vil
nija į aukštybes...
Aleliuia! Gaudžia, liuguo
ja skauštuo žalvariu varpai.

Aleliuia! — Vėliavos
skaitai aplauduliuojančios Bažnyčios
vaikų akys. — Prisikėlė — taip leng
va, taip šilta krūtine, ealdu. — Tik kil
ti, kilti aukštybėn, kur šviesi spalvė
juokauja, gili mėlynė vilija...
Zemel! Sukis greičiau! — per leti
tavo vingiall...
— O, Viešpatie, kaip gera mums
čia... Mes laisvi!

...

Panėkintas, načeminas, susmai
gytas natriom pajūkos vilyčiom, dre
bančiom iš skausmo lūpom užtaimerkė,
iškeltas ant Golgoatos viršūnės. Jis mi
rė... Mirė ir atsikėlė.

Jis kėlėsi, ir mes Juo gyvendami
kelsimės. Kas dėl šito gali abejoti?
Nebent sustingęs, sunkmenėjusios šer
dies paliegėlis, skurdžius, nuvytosios
dvasios klajūnas.

Taip! Gyvename gyvenimui, bet
gyvenimui skaisčiausios laimės, ramy
bės lėlijom kaišytam.

— Viešpatie, ką gi turiu daryti,
kad patekčiau Tavo karalystėn?
— Kelkis, kelkis, kelkis ir tu
drange su Manim! Kelkis, brangusai,
ir tu būsi su manim rojuje. Tą verta
gyventi, tą verta darbuotis, kovoti ir
mirti...

Ne mirti, bet amžinoj Mano
Džiaugsmo Puctoj vaišintis.

Kelkis, kelkis, bet kelkis sugraud
dintos širdies gelmėse. Sutrūskink
snaudulo jungą, sutraukyk piktojo ne
rangumo pančius ir pažvelk prašau
čiom akim į Mane, o šviesi dyi šventes:
tavo ir Mano prisikėlimo.

O prisikėlęs, nenuleisk savo akių
nuo Mano meilės liepsnojančios Sirdies;
o kuomet mirtinai išbals tavo veidas,
šalto stambaus prakaito lašai apibers
skausmu plyšančią tavo kaklą, Aš at
vyksiu prie tavo lovos, vėsinančiu ra
mybės balzamu patepsiu tavo širdies
kruvinas žaizdas, lengvai užspausiu pa
mėlynąsias blakstienas ir nusiuoju
nurimusių tavo sielą linkmybės
Rūman.

TELEGRAMAIS

BERLYNAS. Vokiečiai liovėsi puole
sajungininku laivus jūrose. Mat, ju
povandeniniu laivų jau kaip ir ne
belike, antra, prieš ginkluotus pre
kinius laivus aviacija nepasiekia,
didesniu rezultatu. Karas jūrose pas
taruoja metu...

LONDONAS. Vokiečių laivas „La
Coruna“, išplaukęs pereinanti menesį
iš Rio de Janeiro su dideliu lašiniu
tauku, kavos ir nikelio kroviniu, bu
vo užkluptas angli kreiserio. Laiva
jurininkai patys nuskandino. Jis bu
vo 7640 tonu. Ta pačia proga prane
ma, kad dar nė vienas vokiečių lai
vas negrižo iš Pietu Amerikos i
reicho uostus nuo karo pradžios: an
gliai juos visus sugaudo.

VATIKANAS. Pereinanti savaitė Vo
kietijos užsieni reikalų ministeris
von Ribbentropas lankėsi Romoje i
ir ta proga prašėsi priimamas Popie
žiaus. Pranešimai sako, kad Popie
žiaus labai atvrai ir drąsiai kalbėjosi

su nacių užsieni politikos vadu,
ir kaltino Vokietija dėl barbarisku
kriekcionu, ypatingai kataliku, per
sekiojimu III Reiche. Von Ribbentropo
pas stengėsi nuginėyti, kad Vokietija
nepersekojanti kataliku...
sekojimus užmūgo Lenkijos dalyje.
Drange, sakoma, Ribbentropas paža
dėjęs, kad Vokietija duosianti pilna
laisve katalikams. Kad išklaidytu
visus abejojimus, Popiežiaus yra pasi
ryšes nusiesti i Lenkija savo igalio
taž asmeni, kuris vėjoje reikala
iš rs. Tik klausimas, ar naciai leis
toki stebėtoja. Mat, feisybė bado akis

BERLYNAS. Vokiečiai sutraukė dau
gybe savo motorizuotos kariuome
nės prie Olandijos. Pranešama, kad
Hitleris nutares puliti Olandija, su
laužyti jos neutraluma ir po to duoti
baisu smūgi iš oro anglams. Olan
dija Vokietijai yra būtina reikalin
ga, kaip oro laivynui bazė, nes iš
vakariniu Olandijos krantu labai ne
toli Anglijos rytinis pakraštys. Lėk
tuvai be didelės rizikos gali nus
kristi ir parskristi.

BUKARESTAS. Tarp Sovietu Rusi
sijos ir Rumunijos pasiektas mažojo
pasienio sussesikimo susitarimas, ku
riuo su eguliuojamas lauko darbinin

ku vykimas i kita puše sienos lauku
ku darbams. Mat, siena kerta ukinin
ku žemes ir tiek iš vienos tiek ir
iš kitos pusės ukininkai turi kas
dien pereiti siena lauku darbams.
Bus išduodami nuolatniai leidimai,
kaip buvo prieš Lenkijos okupavimą
ir kuriuos Rumunijos vyriausybė
buvo atšaukusi.

VATIKANAS. Kovo mėn. 12 diena
suėjo vieneri metai, kai vainikuotas
dabartinis Popiežiaus Pijus XII. Su
kaktines buvo iškilmingai atšvestos
Dabartinis Popiežiaus valdo Kristaus
Bažnyčia labai neramiais laikais, kai
daug milijonu Bažnyčios vaiku pa
šaukti i apkasus ir yra verčiami žu
dyti kitus katalikus. Visas pasaulis
Popiežiaus yra dėkingas už nenulsta
mas pastangas gražinti taiką. Visu
kraštu vyriausybės sveikino Popie
žiaus. Pažymėtina, kad sveikinima at
siuntė net Hitleris...

HELSENKIS. Vienas suomių leite
nantas, sužinojęs, kad Svedija pasi
priešino sajungininku kariuomenės
siuntimui i Suomija, iš susijaudini
mo ir neapykantos švedams pradėjo
šaudyti i švedus savanorius, atvyku
sius kovoti už Suomijos laisve. I
švedus išleido visa revolverio sovi
niu apkaba, kelis sunkiai sužeisda
mas.

STOKHOLMAS. Svedu savanorių va
das Suomijoje gen. Linder aštriai
kritikavo savo krašto vyrausybe, iš
davusia Suomijos reikalus. Jis parei
škė, kad netrukus gaus kariauti su
Rusija ir Vokietija pati Svedija, bet
kariaus beviltiška kara, kadangi lieo
dabar be draugu, o ant savo saži
nės turi kaimynės Suomijos krauja.

HELSENKIS. Suomiu rašytoja Juva,
išgirdusi taikos salygą, nusižudė
parlamento koridoriuje Helsinkyje.

BUKARESTAS. Rumunija, svyravusi
ligi šiolei tarp Vokietijos ir sajun
gininku atrodo, pasuko vokiečių pu
sėn. Pastarieji ivykiai, ypač Suomijos
karo pabaiga pastumėjo ir rumunus
labiau pasitikėti vokiečiais, negu
prancuzu-anglu bloku. Tai yra dide
lis diplomatinis smugis sajunginink
kams.

Savo Bendradarbi PETRUTEI DRAUGELYTEI ir
APOLONIJAI DRAUGELYTEI-ČEMARKIENEI,
liūdinioms savo mylimo Brolio KUN. L. DRAUGELIO,
reiškiamo užuojautos

REDAKCIJA.

STASEI JANKAUSKAITEI, LIUDINCIAI SAVO TĖVELIO,
draugišką užuojautą reiškia

L. K. J. S. B. „Vytis“ Valdyba, Choras ir
Dramos kolektyvas.

ŠVIESA

— LUZ —

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SAO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redaçáo: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6262

Assinatura: Brasil e toda America do Sul -- 12\$, Europa -- 21, Estados Unidos -- 1 dolar. Numero avulso -- \$300. Numero atrazado -- \$500. Iseina treciadieniu 6 -- 12 puslapiu. PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje -- 12\$000. Europoje -- 24\$000 ir S. Amerikoje -- 1 doleris. Paskiras numeris -- \$300. -- Redakcija rankrasciui nesaugo ir savo išoniais negrazina. Honoraro niekam nemoka. Uz skolimui turini neatsako.

TELEGRAMOS

Berlynas. Vokietijos vadai nesutaria dėl karo metodų. Propagandistas Goebbelsas mano, kad Prancūzija gali ma išprogdinti iš vidaus, ypač, kad gerai talkintinai randasi pačioje Prancūzijoje — komunistai, kurie tarnauja Berlyno interesams. Tačiau Goeringas mano, kad galutinis laimėjimas galės būti pasiektas tikta karo lauke. Spėjama, Hitleris iš šių dviejų srovių sudarys vieną planą ir jį taip vykdys: propaganda prieš Prancūzija, kulkos — prieš Angliją.

Berlynas. Pirmadienį susitiko Hitleris su Mussolini prie Italijos — Vokietijos senos tios Bronnoriū, italų pusėje. Susitikimas įvyko specialaus Mussolini traukinio vagono — salone ir truko dvi su puse valandos. Nežinia tikrai, apie ką du diktatoriai kalbėjosi. Iš vokiečių ir italų spaudos balų spėjama, kad Hitleris stengėsi gauti Mussolini pritarimą savo naujam taikos planui, kurį dabar eidūys sąjungininkams. Jei šis planas atmetas, o kita vedamas negalastingas karas žemėje, ore ir vandeny. (Tikrai paslaptis, kaip vokiečiai ves negalastingą karą vandenys, neturėdami karo laivų?). Hitleris sutikęs, kad Italija iš anglų pasumų Suesą, Gibraltarą ir Maltą, o iš prancūzų — Šarorinę Afriką. Be to, Hitleris stengsis pasiekti Italijos draugystės su Rumėja, kadangi visiems diktatoriūno režimo kraštams reikia gyventi geru ju, norint daugiau laimėti. Tai praga sudarimo planas tarp Rusijos, Vokietijos ir Italijos. Rusijai teikiu Pabaltijo kraštai ir Rumunijos Besarabija, Vokietijai — Rumunija, o Italijai — Pietuslavija.

Visų kraštų spauda rašo, kad Bronnoriū susitikimui reikta duoti didelės politinės svarbės. Mums atrodo, kad tai yra eilinis Hitlerio noras paegsdinti Vakarų demokratijas. Hitleriū šis kovo mėn. yra lemiamas. Arba iš vystys didėj pulimui, arba turi laukti komplikacijų krašto viduje. Karo laimėti nėra jokios vilties, tad stengias pasiekti taikos visomis priedėmėmis. Bet šiuo metu sąjungininkai, atrodo, kaip tik mažžiausia tikėt talkytis.

Valikanas. Tuo pačiu metu, kai Hitleris kalbėjosi Bronnoriūje su Mussolini, Popiežiūis priėmė Sumner Vellas. Pranešama, kad šis Amerikos diplomatas neatidės savo išvykimo iš Europos, kaip buvo paskolbę vokiečių laikraščiū.

Paryžius. Prancūzų spauda išvytė svarbiausią kampaniją prieš vyriausybės neryžtingų pradėt didžiąją ofenzyvą prieš Vokietiją. Reikalaujama sudaryti dar platesniūis pagrindais taūtiū vyriausybę ir duoti smūgį vokiečiams. Reikalaujama taip pat, kad pradėt veikti Prancūzijos armija Rytuose, esanti gam. Weygando žinioje. Daladier spaudimui neatlikę ir jau vada pasitarimus su prezidentu sudaryti «karo vyriausybei».

Paskutiniai pranešimai sako, kad Prancūzijos vyriausybę jau pasitraukė. Užėjo krizis.

Budapešta. Sąryš su pasklidu siūis gandais dėl rytų Europos pasidalinimo tarp Rusijos, Vokietijos ir Italijos, vengru ministeris Teleki skubiai įvazavo Romon sušintū iš paties Mussolini, koks likimas laukia Vengrijos, o vokiečių užsieny reikalų ministeris von Ribbentropas notrus vyks į Maskvą

što projekto aptarti su pačiu Stalinu. Tuo būdu pasaulio likimas dabar priklauso tikrai to, kėno giaklas išeis laimėtojas: diktatoriū ar demokratijos. Jei laimės diktatoriai — amen visom mažom tautom.

Londonas. Prieš dabartinę vyriausybę kyla stiprus judėjimas ir Londone. Ir čionai reikalaujama sudaryti «karo vyriausybę», kuri pradėtū, iš tikrųjų, karą su vokiečiais. Tad, kaip iš šių reiškinų matyti, stovimo krūviniai šių skerdynių išvakarėse, jei nebus dar šiomis dienom pasiekta taika.

Londonas. Anglija turės savo «oro Maginot» linija, sudarancią 800 kilometrų ilgumo. Tai balionų juosta rytiniame Anglijos pakrastyje, pro kurią, sakoma, neprasisversis Vokietijos karo lėkturū.

Bernas. Keista kai kam gali atrodyti, kad Šveicarijū, kuri neprieina prie jūros, turi savo laivynū! Ir jį dar didinū; pastaruoju metu pirklo 14 naujų prekinų laivų, kuriūis palaikys susistiekinū su užjūriūis. Šveicarijos laivai plaukia iš Genovjos ir Marselio uostų. Šių metų pradzioje vienas šveicarų laivas lankėsi iš Rio de Janeiro uoste. Šveicarija turi iš viso 23 laivus, kurie niekadus neparplauks «namo».

Roma. Skandi nebimė išitiko italų avijacijū. Tripolis—Roma linijos smūgė kalnu. 10 kėleiviū, kurie ir žinau žuvo. Keleiviū tarpe buvo du avijacijos pulkininkai, trya karininkai ir populiarū rašytoja Maria Volpi Murra. Italų civiliūni avijacijai nesiseka, nes jū labai dažnai išitinka avarijos.

Tokio. Anglai sulaukė plaukiantj Vokietijon japonų laivū ir konfiskavo visū korespondenciū.

Paryžius. Nauja sudėnimū banga siaurėjū Cekijoje. Vokiečių slaptoji policija suiminėjū šimtais buv. čekų armijos karininkus, «Salatų» sporto organiacijos nariū ir katalikų kunigus. Šių pastaryū suimū 26. Vykdomi masiniai areštai visoje buv. Cekoslovakijos teritorijoje. Čekai pasiryžę kovoti už laisvę. Jie — tikras kauka vokiečiams.

Rio. Brazilijos Užsienų Reikalų ministeris p. Oswaldo Aranha ir Anglijos ambasadorius Rio Geoffroy Kocz pasikeitė sutarties tekstais, kuri nustatė galutinės stonas tarp Brazilijos ir anglų Gvilanos, esančios Brazilijos šiaurėje. Kaip žinoma, ligi šiolei alakiū nustatytū sienū nebuvo.

Berlynas. Vokiečiai užmieliai skelbia išradę naują dužū rūšj, kuri dau gelyje atradę galėsianti pavaduoti šviešą. Šio dužū turi tą ypatybę, kad šviečia nakties metu. Jū yra įcatriū spalvū ir galima sudaryti gražiausių kombinacijū. Pranešimai sako, kad iš tepus jais kambario lubas, giūdis ir sienas, gaunama labai malonū švieša. Dažnai esū visiškai uebrangūs ir atstosij elektros apšvietimū namuose.

Berlynas. Vienamė esirinkime Hitleris atvirai pareiškė, kad jis elekū visos Europos, ir netruks nė septyne ri metai, o Vokietija bus vienintelė šeiminiūkė sonajame pasaulyje.

HELSINKIS. Prasidėjo gyventojū kraustymasis iš Karelijos, kuri teko pagal susitarimą rusams. Bus iškelta iš savo gimtinūi 400.000 suomiū. Daugumas jų bus apgyvendinti Nyland provincijoje.

PARYZIUS. Vyrauja didelis nepasitenkinimas vjesojū opinijū ir spaudoj karo eiga. Tiek Prancūzijoje tiek Anglijoje vis garsiau protestuojama prieš karo vedima metant popiergalius vietoje bombū. Arba karas, arba taikal-sako sąjungininkū spauda. Iš tikrujū, nešami didžiausi ekonominiai nuostoliai žusta lakunai vien dėl to, kad kur nors Vokietijos užkampyje numestu kelis šimtus ... lapeliū, i kuriuos vokiečiai nekreipia jokio dėmesio—tesa sakant, jū nė perskaityti negauna, kadangi vos nukritusius tuojau surankioja žvalgyba. Paprastam piliečiū jie imti nuo žemės ir skaityti yra uždrausta.

Kaip mes jau rašėme, vokiečiai grasino, kad nuo kovo mėn. 15 d. jie pradės žaibini karū. Tačiau jau ir po kovo pėkioliktos, o karo kaip nėra, taip nėra. Kai kas sako, kad vokiečiai laukia dėl dviejū priežašiū nori žnoti, kokiū pasėku tuš Sumner Velles kelionė—mat, jie tikisi sulaukti taikos—ir, antra, jie koncentruoja jėgas didžiam pulimui. Šio metu tyla esanti tyla prieš audrū Pamatysim, kuri šū nuomoniu yra teisinga.

BERLYNAS. Jau nei nusibodo spaudai rašyti apie vis naujus Vokietijos taikos planus. Tačiau dabar ji vėl vijana nauja taikos plana turanti išipūdi. Jis oūvės aptatū su Mussolini, kai Ribbentropas pereita savate lankėsi Romoje. Tarp kitko, vokiečiai bande paleukti Popiežiū, kad jis paremtū vokiečū taikos plana drauge su Rooseveltu. Tuo tikslu Hitleris Popiežiū pažadėjis liautis persekiojus katalikus reiche ir užimtos teritorijoje. Šis naujas planas buves iteiktas Sumner Velles. Vokiečiai šj kartū mano, kad jū planas busias priimtas, kadangi sąjungininkai gavy dar viena didi moralini smūgi Suomijoje ir šj jū rankū išslydusi Rumunija su savo žibalu.

VASINGTONAS. Anglies kasyklose Delleire, Ohio, sprogo dujos vienoje šachtoje. Žuvo 200 darbininkū.

STOKHOLMAS. Mirė švedu rašytoja Selma Lagerloef, pirmoji moteris pasaulyje, gavusi Nobelio literatūros pėmija. Ji buvo konvertitė, pėrėjusi iš protestantizmo ir Katalikū Bažnyčia. Jos raštuose reiškiamas kilnus žmoniškumas, artimo meilė, kilnieji žmogaus jausmai ir susizavėjimas gamta.

BUKARESTAS. Sąryš su politinės krypties pakeitimu, Rumunijos vyrriausybė susitakė su buv. rumunū fašistu partija, kuri buvo uždaryta, kaipo simpatizavusi vokiečiams. Dabar «Pliūninės Gvardijos» nariams nebus daroma jokiu sunkenybiū užimti atsakingas vietas administracijoje. Tai yra dar vienas nacū laimėjimas.

LONDONAS. Admiralitetas praneša, kad nuskandinti dar du vokiečių povandeniniai laivai.

LA PAZ. Bolivijos prezidentū išinktas generolas Enrico Penaranda, Ca ko kovu didvyris.

MASKVA. Smarkus susirėmimas ivykė rusū-japonū prie Nomanham.

LONDONAS. Vokiečiai bombardavo angliū karo laivynū baze capā Flov. Vokiečiai sako, kad ju lakunai bom bomis apgadine 5 didelius angliū karo laivus. Anglai tatai užginčija ir sako, kad tik vienas karo laivas buves kludytas, bet nuostoliai padaryti visiškai nezymus.

Atsilygindami už šj vokiečių žygi anglai trečiadienio nakti sudarė vokiečū karo lėktuvū baze Syll. Bombardavimas truko beveik istisa nakti. Eskadrilė po eskadrilės metė didelio galingumo bombas. Sprogimai buvo toki baisūs, kad juos girdėjū olandai už 60 kilometrū Sudauryti vokiečių angarai, daug lėktuvū ir visiškai sunaikintas aerodromas ir suardyti lėktuvams pakilti ir nusiileisti cementiniai takai. Anglai labai skaudžiai atsimokėjo vokiečiams.

BERLYNAS. Vokietija veda slaptas derybas su Skandinavijos kraštais. Ji nor patrauk visiškai savo pusėn Švedija ir Norvegija ir ju pagalba sulaužyti angliū blokada.

PARYZIUS. Prancūzijos rytinėje ir šiaurinėje dalyse siaurėja didelės audros. Be to, audros ir stiprus šaltis siaurėja Šiaurės Atlante.

BUKARESTAS. Kiekviena valstybė stengiasi stiprinti savo sienas. Dabar madoje ivairios linijos-tvrtovės, išmurytos žemėje iš betono ir geležies. Tokias linijas turi daugelis Europos valstybiū. Senoji viduramžių taktika statyti pylimus ir aukštas sienas ir vėl atgijo. Pranešama, tvirtoviu linija statysis taip pat ir Rumunija Pietuslavija. Tai bus bene ilgiausia linija Europoje. Ji vadinsis karaliaus Karolio vardu.

PRAGA. Išleistas vokiečių okupacinės valdijos dekretas, kuris liepia registruotis visiems ėigonams. Kurie to neatliks, bus išsiusti į koncentracijos stovyklas. Uždrausta ėigonams vaikiotis po visa krašta, kaip budavo ligi šiolei ir kaip jie daro visuose kraštuose. Jie turės dirbti žėmės darbus arba eiti kirsti miškan medžiū. Taigi, ėgonū klajoklinis gyvenimas baigsis. Bohemijoje ju ju yra gana daug ir dažnai ėgonai taip ir vadinami: bohemi. Ėgonai yra gyvas pavyzdys, koks likimas istin ka tauta, kai ji neturi savo žemės. Mat, jie atvyko į Europa vėliausiai, kai žemės jau buvo užvaldytos kitu. Tat jie ir liko klajoti.

TOKIO. Kinu partizanu veikla labai pagyvėjo. Jie siaurėja Hopei apylin kėse ir prie Pekino bei Hankov. Susimete kalnuose, laukia progos sprogdinti traukinius ir tiltus ir tiltus ir gadinai kitokius susisiekimo ir pramonės irengimus, o taip pat puola japonū kariuomenės dalinius. Pas taruojū metu jie ivykde labai žiauriū atentata prieš japonū traukini, kuris nuvirto nuo permesto per praraja tilto ir nugarmėjo i bedugne. Kiek yra auku-japonai neskelbia.

LONDONAS. Angliū spauda plačiai rašo apie rezultatus, kuriū prisirin ko Europoje Amerikos užsieny reikalū ministerijos pasekreteris Sumner Velles. Tiek Londone tiek Paryžiuje jam buve aiškiai pareiškta, kad taika su Vokietija esanti negalima ir sąjungininkai kariūsia ligi galutinio laimėjimo. Tuo būdu iš Rooseveltū taikos plano, atrodo, nieko neišeis gero.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

Kaunas. Finansų Ministerija davė leidimą ats. pulk. Petrūčiūtis ir inž. Vebrai Alytuje įsteigti vietinio tabako apdirbimo fabriką. Fabrika pastatymas kaštuos apie 400 tūkstančių litų ir pradės veikti nuo 1941 metų pradžios. Šio fabriko įsteigėjas Birštono valsčiuje, Ustrovės dvare, jau žiemet apsidirbs apie 120 ha žemės tabaku. Tai bus faljava steigiamam fabrikat.

Kaunas. Iš buv. lenkų Stepono Batoro universiteto Vilniuje priimta į Vyt. Didž. universitetą Kaune šie studentų akademiškai: j. teologijos-filosofijos fakultetą (kurs pasiliko Kaune, neišskėles Vilniun, kaip pradžioje buvo skelbta) 4-rius lenkų tautybės, matematikos-gamtos fakultetą 50 — 2 lietuviai, 44 žydai ir 4 kitų tautybių, į medicinos fakultetą 84: 18 lietuvių, 33 žydai, 12 lenkų, 17 gudų, 2 rusai ir po 1 ukrainietis ir karaimas, ir į technikos fakultetą — 3 studentai: po 1 lietuvis, lenkas ir žydas.

Kaunas. Generolas Nagius (Nagovicius), žinomasias Karo muziejaus steigėjas ir ligmetis viršininkas, kurs žiemos pradžioje buvo nusilaužęs koją, nors dar tebėra ligoninėje, bet sparčiai gija ir, nors ir sirgdamas, atlieka savo, kaip Karo muziejaus viršininko ir Karo sanitarijos viršininko, pareigas. Tikimasi, kad nebetrakus gales pradėti vaikščioti.

Vilnius. Vilniaus lietuvių Labdaros ir Lietuvių švietimo «Ryto» draugijų įstatas pasirašė vilniečiai kun. Cibiras, V. Budrevičius, A. Masilionas, S. Urbonas, kun. P. Bieļauskas, I. Budrelis, kun. V. Taškūnas, burm. K. Stašys, adv. A. Juknevičius, red. Marcinkevičius, kun. K. Pakėnas, mok. Br. Untuila, V. Matcukevičius, pr. V. Matcukevičius, J. Stankevičius, M. Šlopetė, K. Blažys ir dr. Lelgela. Abidvi šios draugijos yra gana senos ir labai daug nusipelnusios švietimo ir šalpos darbe, ir abidvi daug nuo lenkų nukentėjusios.

Vilnius. Numatyta, kad atbėgėliai, kurie yra fiziniai pajėgūs dirbti, dirbs prie planuojamų statyti plentų ir autostradų. Pirmoji Lietuvoje autostrada bus statoma tarp tarp Vilniaus ir Kauno.

Vilnius. Jan nuo seniau Vilniaus kraštas buvo pagarsėjęs visoje Lenkijoje didžio masto «specialistais» plėšikais, kišenynagiais, kurie iš Vilniaus rengdavo didelės garatos ne tik po Lenkiją, bet ir užsienius. Lenkijai grįžtant, iš kalėjimų buvo paleista apie 3 tūkstančiai kriminalistų, kurie, pajutę sau laisvę, tuojuo stoji į darbą. Lietuvių atgavus Vilnių, vienas rimčiausių ir nesengviausių uždavinių buvo apvalyti miestas ir kraštas nuo lenkiško paltikimo. Buvo likviduoti ir atiduotos karo lauko telamui dvi ginkluotų plėšikų gaujos, kurių 10 narių pasmerkti mirti, kiti ligems motams sunk. darbų kėlejimo, taip susektos ir likviduotos dvi įsilaukė — plėšikų gaujos, vertės specialiai krautuvių plėšimų ir turėjo net savo pavadinimus ir statutus, būtent: viena «Aukso Vėliava», o kita — «Bolių Sąjunga». Bato, likviduota nemala kišenynagių, «veikusių» specialiai bankuose ir kitose įstaigose, kur daugiausia susigrūdžia žemai. Nustatyta, kad kai kurie tik kriminalistai yra būgė specialias «mokyklas», kokių tikrai Lenkijos gilumoje būta. Lietuvos kriminalinė policija savo nenulietamu darbu valydamas sotine nuo nelegalio paltikimo, įsigijo Vilniaus gyventojų šlovę įvertinimo ir pagarbos.

Kaunas. Atgavus Vilniaus eriti, jau pradėti plento tiesimo darbai tarp Zarasu ir Turmanto. Plento ilgis bus

16 km. Tokiu būdu Zarasai bus sujungti su Turmanto — Vilniaus plentu ir turės tiesioginį susisiekimą su sostine.

Kaunas. Per paskutinius praėjusių metų mėnesius kainos Lietuvoje bendrai pakilo 23 nuos. Kal kurios kainos yra aukščiau pakilusios, pav. javų ir linų iki 38 nuos., odų ir kiaušinių iki 40 nuos., sūkių, druskos iki 38, o kieta ir skysto kuro net iki 52 nuos.

Kaunas. Ryšium su paplitusiu alkoholio vartojimu, oile aukštų bažnyčios ir visuomenės veikėjų atstovų įsteigė Vidaus, Teisingumo ir Sveikatos ministrai ir kariuomenės vadai pasiūlymą įvesti Lietuvoje pusiau — prohibiciją, ir projektą, kaip sustiprinti blaivybę. Pasiūlyme raikalanama uždrausti svaigiuosius gėrimus pardavinėti viešose pasifinksminimo vietose, griežčiau apriboti restoranų ir alinų steigimą, neleisti pardavinėti svaigi namų gėrimų kolonialinės gastrojomis krautuvišes, griežtai šifreti alkoh. gėrimų parduotuvių atstumo nuo mokyklų ir karalvinių, šventadienišiais visai nepardavinėti alkoholinių gėrimų, o turgy dienomis ir šventadienišiais teisėti pardavinėti tik iki 12 val. ir šio kiadienišiais iki 22 val. Uždėti globa girtaujančių turtai ir uždabini. Leisti valdžių savivaldybėms apsispręsti ir eventualiai uždrausti savo valdčiaus ribose steigti alkoholinių gėrim. parduotuviams. Mokyklose įvesti priešalkoholinię propagandą, sutarkyti jaunimo promogas ir pasilinkaminius ir juos teisėti iki 22 val. — Pasašiu da lykų reikėtų ir Brazilijos lietuviams.

Vilnius. Miesto savivaldybė vadėrybas su uždrausti hidroelektrinės stoties įrengimo. Lenkai, pradėję statyti stotį 1938 m., investavo į ją apie pusantro milijono zlotų ir jau pastatė trobe stotį ant Dauguvos; laivai naudojami tik savo bankų paskoloms ir valstybės garantijomis, valstybė prie darbų neprisiėjo. Apskaičiuojama, kad Turinškių stotis galės patiekti apie 86 mil kilovat. — val. elekt. energijos per metus. Tai yra didelis kiekis, turint galvoje, kad Vilniaus ir Kauno miestai drauge sunaudoja tik apie 29 mil. kilov. val. energ.

Vilnius. Katų Tvarkymo įstatyg pareigūnai patikrinę 5 stambesnius gaudėlius Vilniuje, rado didelius kiekius cukraus, druskos, miltų ir kitų prekių, o viename tuščiam sklypa rado žemėje užkasta už 20.000 lit. vertės svaigiuųjų gėrimų.

Kaunas. Gauta žinių, kad vasario 11 d. nuskendusiame ēvedu laive «Orania», kurs grįždamas iš Buenos Aires į Svediją ties šiauriniiais Skotijos krantais užplaukė ant minos, žuvo ir du iš Lietuvos kilę jūrininkai: Povilas Tamašiūnas ir Vilig Kirilovas. Jūdingo su kitais «Orania» igulos nūriais, kurie buvo įešė į geibėjimosi valtį ir ta valtis nebuvo surasta.

Vilnius. Vasario 25 d. Vilniuje buvo įsteigtas DULR (Draugijos Užsieniui Lietuviams Remti) skyrius. I skyriaus valdybą išrinktas prof. F. Komofys, M. Gudėnas, A. Čionas, K. Umbratėnas, Blaževičius, Maminskaitė ir V. Uždavinys.

Vilnius. Vasario 25 d. dia įvyko XXII geležinkeliečių šaulių rinktinės ir Vilniaus XXII rinktinės bėrių atstovų suvažiavimas, kuriuos apiankė susisiekimo min. Masilionas ir Sautų sąjungos vadas, pulk. Salatičius. Vilniaus kr. rinktinės vadai pranešimuose konstatavo, kad visas kraštas yra labai lojalus Lietuvai ir kad visame krašte nepriklausomybės šventė buvo minėta labai nuširdžiai ir iškilmingai. Vilniaus krašto šauliai nusistatė į Vilniaus krašto gyventojus ir jų kalbą, nežūrint kokį jie šiuo metu moka, židėti su meile ir žmoniškumu ir į šaulių eiles priimti ir tokius li tuovius, kurie ne dėl savo kaltės lietuviškai dar nemoka kalbėti.

Vilnius. Vasario 25 d., sekmadienį, Vilniuje lietuviškos pamaldos buvo jau 11 bažnyčių.

Kaunas. Pranešama, kad vasario mėn. pabaigoj didelės audros sūstė visoos Pabaltijo kraštuos: Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje. Viešulas ūžę 100 kilometrų greičiu į valandą. Išversta daugybė medžių, nuplėšyti namų stogai. Yra ir suteistu. Ypač daug nuo stotį pridaryta Latvijoje. Kemerų kur rorta sugriauti keli dideli viešbučiai.

Vilnius. Vilniaus miestas užima 11 000 hektarų žemės plotą. Savivaldybei priklausio lygiai penktoji to ploto dalis. Tai vienintalis pasaulyje miestas, kuriame tiek daug žemės turi savivaldybė. Vis tai buv. lenkų administracijos «auoplauai». Dabar lietuvių savaij sutarkys miesto žemes, kad jos netų kuo daugiau naudos vietams gyventojams.

to ir bakoio rinkoje bei šeimose labai pasigandama lietuviškų produktų, kurių paskutinišiais laikais, dėl jūrinio susisiekimo sunkenybių, labai mažai ten patenka.

Vilnius. Tikrinant Vilniaus kraštą senesius dvarus, pasiškėjo, kad kai kurie jų yra įrengti neteisingu būdu. Pavyzdžiui, prieš didįjį karą vieno dvarelio savininkas buvo lietuvis. Lietuvių lenkų karo metu 1919 — 1920 m. jis įstojo tarnauti Lietuvos kariuomenėn, o kai Želigovskis užrobė Vilnių ir kraštą, tai lietuvių dvarėlių savo dekretu konfiskavo ir atidavė buvusiame Lenkijos min. pir. Prystorui, po kelis ha išdalinio jo vaikams, o to dvarelio 60 ha miško pasiėmė lenkų valdžia. Tad, kaip neteisimai įrengtas dvarėlis iš Prystoro atimamas ir perveļamas į žemės reformos žemės fondą.

Vilnius. Vilniuje pradėdamas jausti butų trūkumas, taigi ir kainos vis labiau koliaimos, ypatingai miesto centre. Butų nuomos reikalui patiekta ministerių tarybai net įstatymo projektas. Į Vilnių vis tebesikelia žymesnių Kauno prekybos įmonių atstovybės. Judėjimas mieste gyvas.

Vilnius. Vilniaus krašte žiemet numatyta vlenkiemiais įskirstyti apie kaimų. Edė matininkų jau išsiųsta į Vilniaus kraštą paruošiamiesiems darbams atlikti. Skirstymas prasidės tuo jau pavasarij.

Kaunas. Prieš trejetą metų sudėgus senai medinei Tirkėlių bažnyčiai, o sykiu ir varpama, vietos klebono kun. Kielos pastangomis ir rūpesčiu parapijiečių bei kitų geradarių aukomis, tirkėliškiai turi naują, ordviu turinčią bažnyčią ir naują didelį varpą. Tirkėliškiai džiaugiasi naująja bažnyčia, kuri bus atspari galimų pavojams.

Kaunas. Kaip praneša Kauno dienraščiai, Sor. Sąjungos «Voksa» pasidėjęs Lietuvių draugijai S. Sit tautų kultūrai pažinti surengti Maskvoje lietuviškos knygos paroda.

Pasidlymas buvęs priimtas Nurtarta išstatyti parodoje apie 1 000 lietuviškų knygų, 50 atvaizdų ir keletas diagramų. Šiai parodai rengti sudarytas komitetas, kurio pirmininku išrinktas prof. Vac. Biržiška.

Vilnius. Lietuvoja įsikūrusioji Sv. Kazimiero seselių kongregacija praplėdė savo darbuotę neseniai įtaisius vintajam Vilniaus krašte, sot kitama vešti didelė Aušros Vartų mokykla, kurioje yra 10 klasių su 460 mokinių. Šiais metais prie mokyklos yra trys seselės, gi mokytojų daugumą — vietiniai pasauliečiai. Sv. Kazimiero seselių buveinė Vilniuje yra prie pat ka tešros ir netoli Aušros Vartų stebū kiingo paveiklo koplyčios. Lietuvos Sv. Kazimiero seselių vienuolija išvi vystė iš Amerikos Sv. Kazimiero seserų kongregacijos. Dabar toji kongregacija yra visiškai savarankiška ir ją tvarko to krašto lietuvaitės vienuolės, su sese M. Alfroda — Rakutyte — generalė viršininke. Be velamų pradžios mokyklų, tinklo Lietuvoje jų patį žymis darbas — tai veikimas didelės ir pavyzdingos mergaičių gimnazijos Kaune, į kurą savo dukteris siundžia net tikėjimo utolę tėvai.

Liepaja. Lietuvos rašytojo Kazio Binkio pjesė «Atžalynas» jau valdintas su dideliu pasisekimu Rygos rusų teatre, vėliau išverstas į latvių kalbą ir valdintas latvių teatre Rygoje, o sausio 18 d. Liepojoje, kur epak takils praėjo su retu pasisekimu. Žėrovų buvo priekimimais salė. Publikatru kartu sausio 21 d. su tokiu pat pasisekimu. Netrukus veikalas stato mas tuo pačiu kartu Rygoje, Liepojoje ir Daugavpilyje. Latvių spėnda de da apie autorių ir jo veikala ontuzias tiškus atsiliepimus. Kaip žinoma, Binkio «Atžalynas» vaizduojas jaunąją lietuvių kartą ir Kaune bai visoj Lietuvos jau pora metų vis tebėra su pasisekimu vaidinamas, o dabar yra išverstas į vokiečių kalbą ir Vilniaus lenkai skubiai ruošiasi statyti, išvertę į savo kalbą. Garbė lietuviams, kad jų vėikalai įvertinami!

LAIKRODŽIU GYDYTOJAS
Lietuvis Pijus Radzevičius

Vila Zelinoj atidarė laikrodžių officiną. Taiso įvairių firmų ir stovio laikrodžius, įveda naujas dalis ir t. Patarnavimas greitas ir sątingas. Tautiečiams nuolaida. Vila Zelina rua 9. Tei rautis galima Baužio ir Jurgelovičiaus krautuviše prie aikštes Vila Zelina.

Skaitykite platinkite remkite „Šviesa“!

Sumanus burmistras

Vieno mažo Prancūzijos miestelio burmistras rado gera buda sumažinti girtokliavimui pamaldų metų. Viena sekmadieni jis liepė išlipinti mieste štokio turfno skelbima: „Kiek vienas asmuo, užėjęs išgerti sekma dieni ar šventadieni pamaldų metų, i smukle, turi teise išeiti nesumokėjęs“. Tikslas buvo pasjektas. Kita sekmadieni visos smuklės per pamaldas buvo visai uždarytos.

Sparčiai lietuviškėja

Vilnuje isikurė nemažas skaičius lietuvišku krautuviu, knygynu, kontoru, biuru, imoniu skyriu ir t.p. Visu tokiu krautuviu ir istaigu langai gražiai išpuosti lietuviskais motyvais, iškabintos taisyklingos lietuviškos iškabos ir viduj skoningai irengta. Vilniaus gatvėse yra itaisyti radijo garsintuvai, prie keriu kas vakara renkasi dideli pulkai gyventojų pasiklausyti pranešimu, žiniu ir lietuviškos muzikos.

PRANCŪZIJOS KRIKŠČ. DARBININKU SAJUNGA

Sio karo pradžioje ji turėjo 500.000 nariu. Dėl ivairiu nauju tarpautiniu ivykiu Prancūzijos darbininkuose labai sumažėjo komunistams palankios nuotaikos, ir daugelis darbininka perėjo i krikšč. darbininku sąjunga, kuri dabar, nežurint karo ir mobilizacijos, yra paaugusi 20%.

Koncentracijos stovykloje

Cekoslavakijos protektorate, kaip skelbia švaicaru spauda, nemažas dvasininku, net prelatu skaičius yra patekes i vokiečiu koncentracijos stovyklas. Kai kurie iš ju buvo angvaidinti vienosose kamerosose su dais. Nežurint pažiru skirtumo visi gražiai sugyveno. I viena kamora, kur buvo 14 suimtuju, pateko vienas kat. prelatas ir ateistu sąjungos pirminkas. Kai prelatui buvo isakyta valyti kalėjimo koridorius, jo kameros draugai patysėjo i pagalba. Vienam nusilpusiam kunigui daug pagelbėjo ateistas gydytojas. Giminiu ir pažistamu atsiustos dovanos visu draugiškai pasidalinamos.

Minės nukankintus už lietuvybę

Vilniaus krašte sėdėjusiu už lietuvybę kalėjimuose ir teistu bus artit 400 žmoni. Tiktai vienoj Berezinos koncentracijos stovykloj buvo ju pasodinti apie 200. Sioj stovykloj buvo pritaikytas režimas griežiausias iš visu koncentracijos stovyklu vijoj Lenkijoje. Iš jos kai kurie laikomieji prašydavosi, kad vertau ju bylas sprestu teismaj ir juos sodintu i kalėjima.

Per ta 19 metu sušaudytu už lietuvybę yra 3: Juozas Bakanuskas Mykolas Sinkunas ir Vladas Jurkevičius, o nukankinti du: Br. Astauskas ir Pr. Račnuskas. Tik šio karo proga išleistu iš kalėjimu buv. politiniu kaliniu isiregistravo 115. Jiems ruginamasi surasti darbo, sergančius—gydyti, kitiems duoti tarpybas etc. Tikimasi, kad tiek plačioji visuomenė, tiek ypačiai istaigu viršinkinai, spresdami ju prašymus juos visokeriopai parems. Zuvsusiu ir už lietuvybę nukankintu ruošiamas Vilnuje iškilmingas minėjimas.

Vetikanas apie nacių terora buv. Lenkijoje

Viešai paskelbtas gautu iš nacių okupuotos buvusios Lenkijos Poznanės ir Gniezno daliu raportu memorandumas apie vykdoma tenai nacių terora. Lenkijos pirmas kardinolas Hlond memorandumu patvirtino ir iteikė popiežiui. Sio memorandumu remiantis, iš Vatikano radijo stoties ivairiomis kalbomis pesakota apie nacių piktus darbus okupuotoj Lenkijojej.

Svarbiausia pabrėžiama Kataliku Bažnyčios ir lenku kataliku skaudus likimas Poznanės ir Gniezno arkivyskupijoje.

Memorandume Vokietija kaltinama, kad nacių samoningai stengiasi Pomeranijos, Poznanės ir Silezijos teritorijose, kurios prijungtos Vokietijon. Iš tu teritoriju lenkai verstinai pašalinami—išvežami i vadina-maja „generaline“ Lenkija ir tenai paleidžiami. Jaunimas ir vaikai išvežami i Vokietija ten skiepijami juose nacių idėjas.

Tuo būdu lenku šeimos suardomos. Lenku bažnyčiu daugumas uždaryta.

Tavo parapijos bažnyčia

JEI bažnyčia yra tikrai Jėzaus Kristaus namas, kur Kristus gyvena ir žmonėms pagalba teikia, jei dėl ju kiekviena ryta ant altoriaus Kristus Jo Kuno ir Kraujo auka atnaujina; jei ji yra jusu krikščio ir dirma-vonės vieta, kur šventa Komunija pma karta priėmėte, kur kartkar mis jusu siela nuo nuodėmiu buvo apvalyta; jei ša jus apšvedėte ar kefinatė apšvesti, ir kur jusu numylėtu lavonai buvo arba bus palaiminti,—as jums sakau, jei bažnyčia jums šituos visus dalykus suteikia, tai ji turi didesne teise reikalauti iš jus pagarbos, pagalbos ir paramos, negu kad ir garbingiausias koks nors žmogus arba kokia nors kita istaigai!

Ivairjos rinkliavos daug pagalbos parapijai suteiktu, jei kiekviena parapijonas teisingai ir sąžiningai savo prigulmėia dali bažnyčiai atduotu. Bet liudna, kad didelis skaičius žmonių visai nieko neduoda. Tos mažos aukos sudaro didele suma. Jei mes tik puse tu pinigų kuriuo menknieknjams praleidžiam, bažnyčiai paaukotume, kunigas neturėtu iš sakyklos apie pinigus kalbėti. Ar jus kas savaite aukojate? Kiek? 200 reisul. Ar jus nors kada tokia auka davėte kokiam žmogui? Nuo pavargėliu ir mažai auka yra priimtina, nes šventas Raštas sako: „Šita neturtinga našlė imetė daugiau už visus“.

Darbo pradžia

Fra Angelico, garsusis italu dai-linikas, niekad neimdavo savo tepuko i rankas pma neprašes Dievo palaimos. Jis tapydavo Jėzaus ir Marijos figuras atsiklaupes. Kai jam tekdavo tapyti Kristu ant Kryžiaus jis taip gaudžiai pravirkdavo, jog manytum, jis stovi ant Kalvarijos Kalno. Kristaus Kančios metu.

Tikra užuojauta

Syki važnuodamas vieskeliu Sv. Pranciškus Asijetis užtiklo raupsuota žmogų, pakelyje keleiviu išmaldos beprašanti. Pranciškus, pamates nelaimingaji, iš pasibaishėjo net pasipurtė ir atsuko veida. Iš karto nu davė negirdis nelaimingojo maldavi

mo išmaldos. Tačiau, staiga jo širdyje uždogė užuojauta nelaimingiem fausmas, kuris puošia visus galingos dvasios žmones. Pranciškaus asmenybe dar buvo tiek žmogiškumo, kad suselptu žmogu tokioj padėtyj ir reikale. Bet Pranciškus ne vien pripildė rupsuotojo nuodėtas rankas pinigais, bet bežiurint apkabino nelaimingaji ir, kaip tikra savo broli, karštai pabučiavo.

TAIKOS MEILĖ

Sv. Pranciškus Salezas, Zenevos vyskupas, nuvykes i Roma, nusisamdė sau buta nakvyniu name ant paties Tiberio upės kranto. Sugrižes vakare i ta nama nakvoti, rado savo tarna besiginčijanti su šeimūinku dėl buto; mat, šeimūinkas priėmė naujus keleivius ir norėjo jiems atiduoti vyskupų išnuomota buta. Sventas Pranciškus tuojau baigė nesusipratima, sakydamas: „Nesiginčy kime, eime geriau iekokti kito buto“.

Po ilgo ieshojimo, rado, pagalgaliu, kambari kitame nakvyniu name. Nespėjo nė iėiti i kambari, pradėjo lyti baisiai smarkus lietus. Tiberio upė išsiliejo iš krantu. Vanduo nunesė keleta namu, ju tapė ir nakvyniu nama, iškurio vakare Sv. Pranciškui buvo liepta išeiti. Daug žmonių, buvusiu tame name, žuvo Tiberio vilnyse. Sventas Pranciškus liko gyvas tik dėl to, kad buvo nuolaidus. Iš to matyti kad teisingi yra Kristaus žodžiai: „Palaiminti taira darantieji, nes jie bus vadinami Dievo vaikais“.

ISPUDINGOS LAIDOTUVES

Karolis V atsisakė savo karunos, pavesdamas ja sunui Pilypi II-jam. Pats, palikes pasauli, užsėdė sv. Justo vienuolyne Estremadure. Galingasis valdovas, po kurio ranka buvo pusė Europos, dabar dienos metu dirbo galeistingus darbus nakti gi praleisdavo maldoje. Bet neiprastas, vienšas gyvenimas privedė jo vaizduote prie to, kad jis panorėjo matyti savo paties ladotuves. Bažnyčioj padaryta atafinkami parengimai, vidury gi pastatytas ka tafelis, aplink degantomis žvakėmis. Karolis V-sis atsigulė i graba ir prasidėjo pamaldos. Po mišiu ir atgieduotu psalmiu, kunigas pašventė tariama numirėli žvestu vandeniu ir visi išsiskirstė. Ciesorius atsikėlė ir grizo i savo cele, bet taip ji paveikė šios ceremonijos, kad nakti ėmė karštuioti ir po dvieju dlienu mirė. Tai buvo 1558 metais.

Dėmesio: p. R. Skipitis kalba

DULR o pirmintukas adv. Rapolas Skipitis „XX Amžiaus“ Redakcijos bendradarbij painformavo apie minėtos draugijos veiklą karo metu ir tas sąlygas, kuriose tenka su užsieniuose gyvenančiais lietuviais palaikyti kontaktą.

— Kontaktas su lietuviais, — pasakojo p. Skipitis, — nėra vislškai nu trūkės. Ir pro minų laukus mes, vis dėlto, šiaip taip prasiskverbiamė.

Kontaktą palaikome po senovei ne tik su artimosiomis, bet ir su tolimosiomis lietuvių kolonijomis. Mums klek palengvina susisiekimą su savo kolonijomis ta aplinkybė, kad esame neutralūs. Tačiau susisiekti sunku. Pavyz., su Pietų Amerika anksčiau buvo reguliarus susisiekinimas lėktuvais, ir i ten korespondencija nuėidavo per kelę letų dienu. Šandien reikia poros mėnesių laiko. Su Šiaurės Amerika susisiekimas nebuvo toks greitas, nes čia Atlantas žymiai ptktesnis, tačiau i Šiaurės Amerikos korespondencija gnu dayome per 10 dienu. Dabar ir iš čia laiškal eina mėnesiais. Tai laiškal. O su knygomis ir literatūra, kuri emigracijai būtinal reikalinga, dar sunkiau. Anksčiau mes pasinaudodavome kiekvieno važnuojančiu i tą ar kitą valstybę ir jam itekdavome nuvežti vlotos lietuvių kolonijai knygu. Latkraščius, iš savo pusės darysime, kas tik bus ga-

limo. — Kur lietuvių kolonija yra dabar blogiausioje padėtyje? — Atrodo, kad tikrai apvertinjoj padėty yra atsidūrę buvusios Lenkijos ir Varšuvos lietuviai. Buvusios Lenkijos teritorijoje lietuvių buvo per 3.000. Pirmoje vietoje dėsimė visas pastangas, kad būtų galima i Lietuvą patraukti Varšuvos lietuvius.

— Koki reikalai lietuvių, buvusiu lenkų kaltinių? — Jie jau baigiami tvarkyti. Ši prasnieji jau gavo darbą, silpnuosius išsuntėmė i įvairias gydyklas, ir dabar iš viso beliko apie 30 žmonių, kurių reikalai dar nėra sutvarkyti, tačiau tu rime vilti, kad ir su šiuo reikalu greit baigsime. Ligi šiol labai šlubavo lietuvių pabėgėliu Vilnuje šė pimė, kiek jis, žinoma, priklauso Raudonojo Kryžiaus Lietuvių šėlpimas čia buvo nustatmas i paskutinę vieta.

— Kokie perspektyvos mūsų didžiųjų kolonijų? — Muma, žinoma, kiekvienas lietuvių yra brangus, tačiau karo audrai siautėjant mažosiose kolonijose nuveikti kas nors yra labai sunku jau vien dėl pasunkėjusiu susisiekimo sąlygu. Kalbėkime, kaip jus pavadinote, apie mūsų didžiainsias kolonijas: J. A. Valstybėse ir Kanadoje. Sakoms, kad ten yra visas tautos trečdalis. Dėl skaitlinės tikslumo ginčytis nesimu, tačiau reikia pripažinti, kad tosę dviejoje val-

stybėse yra dideli lietuvių tautos ir kapitalo rezervai. Tų kolonijų užmiršti negalime, ir su jomis reikia visomis priemonėmis palaikyti kuo glaudžiausią kontaktą. Pirmiausia — jie nuo mūsų vis tolsta ir tolsta, nes naujos emigracijos srovės užra, o senosios emigrantų kartos jau yra išmirusios. Taigi, šiose valstybėse lietuvių kolonija sudaro janoji, jau ten gimusi ir augusi, karta. Su ja beudradarbiauti mės turime iekokti naujų būdu, nes senieji, kurie tiko bendradarbiauti su senosiomis kartomis, dabar nebetinka.

Ligi 1935 m. su jaunąja emigrantų jos karta beveik nebuvo jokio kontakto. Tik taisy metais įvykęs Pasaullio Lietuvių Kongresas paskatino šį klampmą pajudinti. Tada buvo pakviesti pir meji lietuviai sportininkai iš J. A. V., atvažiavo iš ten menininkai, buvo par trauktas Dr. Račkaus didelis numizmatikos rinkinys, i Lietuvos aukštąsias mokyklas atvyko studijuoti lietuvių emigrantų vaikai. Daug prie geresnio kontakto palaikymo prisidėjo ir mūsų didžiosios ekonominės organizacijos, kaip „Maistas“, „Lietūtkis“, užsieniuose steigdamos savo atstovybes. Tačiau tai tėra tik kukli pradžia. Nelabai esime patenkinti ir atvykusiais studijuoti i Lietuvą amerikiečiais lietuviais studentais. Jų dalis čia stengiasi demons-

(Nukelta i 6-tą puslapį)

(Nukelta i 6-tą puslapį)

SVETIMĀLIU REGISTRACIJA IR „CAR

TEIRA DE IDENTIDADE MODELO 19“

SULIG NAUJU ĮSTATYMU, KAINA

PAPIGINTA.

AGENCIA SALICKAS

Užkla visas tuo reikalu žinias ir priemonia visus dokumentus „Carteira“ galutinai išgauti už 58\$000.

Raitinė atidaryta nuo 8 iki 16 val.

Rua dos Gusmões, 324

(patoli Gabinete de Investigações).

Rondes iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

Parduodamas

kampinis sklypas ant ALTO DA MOOCA, NETOLI NUO BONDÉS. KREIPTIS PAS VINCA BILUNA, RUA CANINDÉ, 539.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinimo, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Cretano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėvokit gražiai pasiūtos rūbais. Siuvami sulig naujų mūdų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52

Villa Bella.

PARSIDUODA NAMAS iš trijų kambarių virtuvės ir du barakai žemės 365 m. kvadrat. ir prieštis 10 m. tik už 16 kontų. R. Ibiterama, 53. Adomas Jaru sovčius, Parque Vila Prudentėj arti bondés.

Dr. João Hamati

BENDROJI KLINIKA

Gimdymai, operacijos, moterų ir vaikų ligos, sifilis. Priėmimas kiekvieną valandą dieną ir naktį. Rua Dr. Amador da Cunha Bueno, 202. Vila Lucia - via Villa Zelina.

D-ras

A. Jazara Šnege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9-12 v. ryto ir 3-7 v. v. Lada ir Forto Gera, 12, 2 andar salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista o 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

Kas gieda -- dukart

meldžiasi

NEGALIMA GRAŽIAI GIEDOTI BAŽNYČIOJE BE

VARGONU

TAUTIEČIAI! Mūsų garbą neleidžia, kad pirmoj ir vienintelėj lietuviškoj bažnyčioj visoje Pietų Amerikoje čirpintų kokija palaike katarinka. Mes norime, kad joje galingai gaustų moderniški vargonai ir keltų mūsų dvasią maldai, vestų mūsų mintis į Dievą. Tik tokį vargonai pritinka mūsų, lietuvių, bažnyčiai! KATALIKAI! Kolonijos Kapelionai, vykdydami Jūsų pareigas, tokius vargonus yra Jūsų bažnyčiai jau užsakę. Po dienos kitos jie jau bus pastatyti bažnyčioje. Tai bus tokie vargonai, kurių Jūs norėjote, kurių Jūsų bažnyčiai yra verta. Jūs moderniškesni vargonai São Paulo mieste. Nepaisant to, kaina yra reklaminė, nes vargonus, kurie kainuoja 120 kontų, fabrikas pardavė už 65 kontus. DABAR TARKITE SAVO ZODI IR JŪS!

65:000\$000 --- didelė suma.

Vienam ji būtų nepakeliamas, tačiau visiems ji yra tik menkėle. Aukokime kiekvieną savo dalį — daugiau ar mažiau, kaip kuris išgulime. Mažiausia, paskirkime bent vienos dienos uždarbę kas mėnuo, kol baigsime išmokėti skolą. Kas daugiau uždirbame, daugiau aukokime. Kas milt — tai milt, kas dešimtinę — tai dešimtinę, kas šimtinę — tai šimtinę, o kas kontą tai jau visą kontą.

ATSIMINKIMĖ: Neturės teisės susipratusių lietuvių katalikų sąves laikyti tas, kurie liks kurdami savo bažnytelės reikalams.

Dievas su jais!
VARGONAI TARNAUS JUMS VISIEMS IR VISOMS BUSIMOMS KARTOMS.

TODĖL VISI, VISI, VISI
**AUKOKIME
VARGONAMS!**

PREFERIDA!

Kas nori topti turtingu, tesikreipia į literijou namus „Preferida“. Ten garantija plius.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumarų. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel: 3-0100

SIUVYKLA „ESTAN“

Rua Conceição, 11

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atdarė naują skyrių — antrą siuvyklą, prie stoties Luz. Ten yra ir gyvenamas butas.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų, Sifilio ir gonorejos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-12 ir 3-7. Sekmadieniais 10-12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas], SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 2-7. Sekmadieniais 11-12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

DARŽAI IR ŪKIAI

Netoli stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil parduodama geriausia žemė daržams ir nedideliams ūkiams. Žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina — tik 300 — 400 rejų kvadratinis metras. Geri keliai ir arti esančios stotys duoda galimybes užvesti paukščių ūkį, verstis daržininkyste, kitokių kultūrų auginimu ir įrengti polsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išimokėjimui pradant nuo 50\$000.

Savininkas: Cia. de Agr. Imigração e Colonização. Pardavimų Raitinė: Rua José Bonifacio, 98-1º andar — sala 4 Tel. 2-7549. S. Paulo. Sekmadieniais ir šio dienomis ištira savaitę galima teirautis vietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

Traukiniai iš stoties Norte išleina: 7,54, 9,05; 10,04 11,10; 12,14; 14,30.

Iregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Dantistė LEVKOVIČ

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, trunkia taip pat be skausmo už 5\$000, įdeda parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

SVIESA

GAUNAMA SIOSE VIETOSE: Redakcijoje: Convento S-to Antonio do Pary, Villa Zelinoje pas kun. Ragatinską, rua Sete 58 ir pas platintojus. Mieste gaunama: Largo da Sé prie laikrodžio, prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Luz stotyje, Rua José Paulino ir kampas rua Couto de Magalhães, Bom Retire: Rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra, kioske rua José Paulino ir kampas Silva Pinto, Lapoje kioske prie stoties, Villa Anas tazijoje — Rua Camacan, Kiri lausko krautuvėje, Canindé: Rua Canindé, 478, ir pas Skorupski. Mokoje: — kampas rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje ir Rua da Mooca, 1721.

ŠVIESA

- LUZ

Pamaldos

DIDZIOJI SAVAITĖ

Vila Zelinoj:

Didįjį Ketvirtadienį — 9 val. ryto
Didįjį Penktadienį — 8 val. ryto
Didįjį Šeštadienį — 7 val. ryto.

Velykų pirmą dieną Rezurekcija
— 6 val.

8 val. Sv. Mišios.

11 val. Suma.

Išpažinčių bus klausoma ištisą šeštadienio naktį.

Sv. Antano bažnyčioje Pirmą dieną Velykų Suma — 11 val. Sumos metu «Vyčio» choras giedos šv. Liudviko mišias ir Gounod finalą šv. mišias balsama.

Išpažinčių šv. Antano bažnyčioje bus klausoma nuo 9 val. ryto.

Velykų Pirmą dieną Villa Anastazijos lietuvijams pamaldų nebus. Prašoma išklausti šv. Mišių vengrių koplyčioje.

EVANGELIJA VELYKU DIENAI
šv. Morkaus 16, 1—7.

Anuo metu: Marija Magdalena, Marija Jokubo motina ir Salomė nusipirko kepalą celi Jėzaus patepti. Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kopją, eulėi jau užtekėjus. Jos kalbėjosi tarp savęs: Kas mums atsisakė pamatėti akmenį atrisų? o buvo jis labai didelis. Jėzusius į kapa, jos pamatė jaunatitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigando. Jis joms tarė: Neenusigaskite; jis ieško Jėzaus Nazarėno, kuris buvo prikaltas ant kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čia; štai vieta, kur jis buvo padėjęs. Bet eikite, pasakykite jo mokytojinams ir Petrol, kad jis čia pirmą dieną į Galilieją; tonai jį matysite, kaip jis yra jums sakęs.

Šmeižk, šmeižk — vie kas nors prillips...

Jau rašėme kartą prieš šmeižtus, kuriuos «Lietuvis» pradėjo fabrikuoti prieš Seselių vedamą Bendruomenės mokyklą. Ir vėl jaučiame pareigos pakelti balsą katalikiškos visuomenės vardu prieš atleistų žemą kovos būdą su katalikų kultūriniais židiniais čionai. Iš tikrųjų, nė vienas sveiko proto žmogus negalėtų suprasti, kodėl DULR o «pedagogai» šmeižiūsi šio kuklaus namelio prie Avenida Zelina, ir tų mažųjų Seselių, kurios niekam neužstoja eulės, kurios viską aukoja jaunuosios kartos auklėjimui ir pačios aukojasi Lietuvos Kolonijos gerovei. Ir labiausiai apjaukę žmogus niekad nepažeis kovos prieš šias kilnas Auklėtojas. Ir vis tik tai oficiozas, savo viršūnią kurstomas, nesiliauja kvalliau šias nesąmones rašinėjęs! Pastaruoju laiku šmeižti, esą, Seselių mokykla valdžioje neregistruota, tai reikiama, nelegaliai veikianti, o pačios Seselės neturinio teisės mokyti lietuviškai, kadangi neišlaikiusios portugalų kalbos egzaminu.

Kolonija jau senai žino, kad viskas anksčiau bandedrantei ir Aurelianaui būdavo «nelegalu», kas tiktai netilpo po karėnamos stogu. Atrodo, kad garimpeirai iš naujo grįžta prie senosios savo taktikos savo patiekai ir savo «dėdžių» dideliu džiaugsmui. Ta čia, manoma, reikia būti paskutiniam nemokšai, kad patiktum, jog Vila Zelinoje galėtų veikti... nelegali mokykla. Ir tai šiuo metu, kai fiskalas čia po fiskalo, o inspektoras po inspektoriaus II Kosta, kad bandedrantininkai, kurie nuolat didžiųjų savo tarpe turi karinų dalyku specialistu, taip visis kai neuoka maseuoti savo strateginių planų prieš katalikus. Juk ir mažam vaikui aišku, ką nori jė tuo pasakyti: Tėvai, apsižiūrėkite, kur nuvedėte savo vaikus — į nelegalią mokyklą! Skubinkit juos iš ton atitai ir atroskite pas mus — pas mūsų «cazuotus» pedagogus...

Taip reiktų ir sakyti, tai mes bent atvirumą įvertintume.

Bet atsiverskimo «Diario Oficial» 1939 metų balandžio mėn. 18 d. Nr. 86 ir tonai rasime Proceso Nr. 656, kur aiškiai pasakymta, kad Vila Zelinoje leidžiama veikti šv. Juozapo vardo mokyklai. Taigi, dideliam DULR o pensininkų konfozui ten parašyta, kad Seselių mokykla yra legali, labai legal! O kad Seselės išlaikė portugalų kalbos egzaminą ir turi teisės mokyti lietuviškai, ir moko — žino patys bandedrantės «moksliaininkai», kurie drauge su jomis egzaminus laiki ir... buvo, vargėliai, pavylti iš čia ir tas mandrų vyrų pyktis! Taigi, ne Seselės neišlaikiusios egzaminų, o jau atleistieji DULR o pedagogai, ir ne Seselės nemoko lietuviškai, o bandedrantininkai savo lizde ant Rūa Bandedrantės. Matyt, bus jvyksi korektūros klaida buv. inspektoriaus rašte.

Skaitytojas tegul pats sprendžia, ko stokiama tokie šmeižtų platinimu. Mes iš savo pusės daugiau nekrepšime dėmesio. Katalikiškosios mūsų visuomenės vadai, manome, atkreips į šiuos roikiškus dėmesio ty, kurie gali užkirsti tam kelią. Kol įvažiūs šmeižtai prieš visų katalikų gerbiamas Seselės neišėjo iš siauro ortodoksinto rato (mes turime pakankamai medžiagos tam įrodyti Red.), tol nekrepšime dėmesio. Si kartą išsiaiškinti plačiau. Niekaip neleistume, kad būtų šmeižiamos ir nuolat užgauliojamos Kilniosios Auklėtojos!

— BENDRUOMENĖS susirinkimas šaukiamas balandžio m. 14 d.

Bendruomenės Valdybos posėdis šaukiamas šį penktadienį, tuoj po pamaldų, kun. Ragažinsko bute. Posėdy dalyvaus valdyba ir revizijos komisija. Pirmininkas.

Religinė valanda Trečiadienį Vila Anastazijos lietuviai turėjo religinę valandą. Buvo pamokslas, Kryžiaus Kelias, palaiminimas Sv. Sakramentu. Daug lietuvių atliko šv. išpažintį. Religinė valandoj vila anastaziečiai dalyvavo gausiai.

— Pranešame, kad balandžio m. 5 d. lietuvių šv. Juozapo bažnyčioj Vila Zelinoj bus gėdimosios pamaldos už a. a. kun. Lado Draugelio velę. Sesers: Apolonia Draugelytė—Cemarienė, Petronėlė Draugelytė ir F. Cemarka.

Lietuviai imasi prekybos

Praėjusią savaitę Vila Zelinoj, rna 4, 98, A. Jaruševičius atidarė krautuvių. Praėjusį metų pabaigoj Vila Be loj atidarė krautuvių J. Rudminas. Prieš kiek laiko pardavusieji savo krautuves S. Kirilauskas ir Aškinis vėl žada versiti prekyba.

Lietuviai prekybininkai turėtų organizuotis. S. Paulo mieste jau yra keliasdešimt lietuvių prekybininkų. Daugumai biznis neblogini sekasi. Dar didesnio pelno patys pardavėjai galėtų gauti ir klientams galėtų pigiau parduoti, jei daugelį prekių pirktų iš pirmųjų, o ne iš ketvirtųjų ar penktųjų rankų. Visi perkupiniai stengiasi uždirbti. To išvengtu lietuvių biznierių, susiorganizuotum ir atidarydami savo sandėli. Interiore gyvenant lietuvių ūkininkai yra tuo susideresuoti, nes turėtų žemės ūkio produktams nuolatini rinką, o biznierių gautų daug pigesniems kainoms produktus. Šiuo reikalu patys biznierių turėtų daugiau susidomėti ir susirinkę pasitarti. Goriau vėliau, negu niekad.

ŽEMĖS SKLYPAI
“MOÓCA = BELÉM”

Didžiausio São Paulo industrijos rajono širdyje.
Parduodama: žemės sklypai prie gatvių: Moóca, Tobias Barreto, Campineiros, Itaqueri, Trilhos, Avenida Cassandoca (naujas Prefeitūros projektas, 25 metų plotis) ir t. t.
Grindinys — vanduo — vandentiekis — šviesa — šiluma — telefonas. Išimokėjimas ilgam laikui, mokėstis mažas, be palūkanų. Geriausia vieta pastatyti vilas, gyvenamas butus, dirbtuvėms ir industrialjui patalpas. PALENGVINIMAI SU STATYBOS MEDZIAGA.
Dokumentai registruoti Septintoje Apylmėje, Nr. 98, 1939 — 9 — 5. Teirautis kasdien, šioadieniais ir sėkmadieniais, nuo 8 iki 18 val. vietos raštinėje: Rua Tobias Barreto, 43.
SUSISIERIMAS: B o n d s: Bresser, Belém, Moóca. O m n i b u s a l: 28 Vila Bortoga iš Largo da Sé kas 5 minutės. Kalbama lietuviškai.

Kaunas. Vedamos su Vokietija derybos lenkų atbėgėliams grąžinti į jų kilmės vietas, atitekusias dabar reichni. Pranešama, kad 500 lenkų jau išsiųsta į Vokietiją. Manome, būdami geležinėje vokiečių valdžioje, jie nesvajos apie sėkilmus. Tokį «liuksusą» jie turėjo tik Lietuvoje.
Kaunas. Tardymas lenkų samoklėninkų byloje jau baigtas ir medžiaga perduota kariuomenės teismui. Kaltinamųjų tarpje yra ir trys moterys. Jiems gresia mirties bausmė.
Paryžius. Naują vyriausybę suorganizuoti prezidentas Lebrenas pavedė Paulinui Reynaud (sk.: Reinó), kuris Daladier kabinete buvo finansų ministr. Dar nežinia, ar Reynaud pavyks sudaryti vyriausybę. Prancūzija gyvena labai pavojingą momentą.
Berlynas. Vokietija galutinai įsitikinio, kad iš taikos pasitūlymų nieko gero nebus, todėl Hitleris įsteigė naują ginklavimo ministeriją, kurią pavadė dr. Todt.

Dėmesio: p. R.
Skipitis kalba

(Atkelta iš ketvirto puslapio)
truoti angliškąją kalbą ir amerikoniškąją kilmę. Gerai, kad tokių buvotik mažuma. Taigi, atleityje, patraukiant iš Amerikos studentus Lietuvos, reikės atidžiai daryti atranką. Mes, tikime, kad didesnis studentų amerikiečių studijos Lietuvoje labai atsliepęs Lietuvių stiprinimą emigracijoje, pastariesiems ten grįžus. Tačiau mums reikia atviromis dirbtelėti ir atleityje.
Nenusitekite: j... pokarinį Lietuvos atstatymą. Mes turime džiaugtis, kad Lietuva nėra karo teriojama, tačiau ji, vis dėlto yra jo alynuama. Taigi, ir po šio karo, kaip tai buvo ir po Didžiojo, atleis atstatymo perįodas, o tada reikės eukaupti visas lietuvių jėgas, kad tas atstatymo darbas būtų sėkmingas ir spartesnis. Tada mes kaip tik ir turėsim šauktis J. Amerikos Valstybių lietuvių talkos. Jie mums gūlas padėti savo žmonėmis ir kapitalais. Bet tam darbui jau dabar reikia ruoštis. Tarp J. A. Valstybių lietuvių dabar reikia ruošti opiniją, kad jie turės grįžti Lietuvą. Po didžiojo karo J. A. V. lietuvių. Dėja, jų daugumas grįžo atgal nusivylę. O nusivilti jiems teko dėl daugelio priežasčių. Pirmiausia, jie nežinojo vietos sąlygų; antra, čia jiems niekas nepadėjo. Taigi, dabar jį, o kartu ir savo, interesams mes turime būti jautresni. Todėl jau dabar reikia J. A. Valstybių lietuvių pradėti ruošti pokariniam Lietuvos atstatymui.

— Kaip tai padaryti praktiškai pone pirmininke?
— Tam reikalui pačios J. A. Valstybėse reikia įkurti atitinkamas organas, kurio tiesioginė pareiga būtų organizuoti reikalingas repatrijaciui rinkliavas ir praktiškai ruošti lietuvių repatrijavimuisi.

Pačioje Lietuvoje reikia sudaryti valstybės remiamą akcinių bendrų, kuri rūpintųsi repatrijavusių lietuvių įkurdinimu. Lietuvių šlaikymui turime suprasti kuo daugiau lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos mokytojų. Reikia labiau remti tokias lietuvių trirtuves, kaip Marijauopolio marijonų kolegiją, kazimieriečių ir prancieškonų šlaikomus mokyklas.

— Kaip žiūrėte, pone pirmininke, į tolimesnės emigracijos klausimą?
— Jau minėjau, kad pirmoje vietoje mes turime rūpintis grąžinti lietuvius į Lietuvą. Lietuvoje vietos pernaužai nebus. Jei tame pačiame plote, kurį dabar turime, turėsim net dvigubai didesnę gyventojų skaičių, tai jis mums perdidelis nebus.
Gerovė priklauso nuo tautos gebėjimo tvarkytis krašte.

Mes dar galime kelti savo žemės ūkį, turime plačias perspektyvas pramonės srityje. Nežinurkite, kad grąžinda mi lietuvius, mes grąžinsime į Lietuvą ir jų tarpt. Tai nėra teorija, tai gyvena patirtis. Jankims Suomiją, ten repatrijuojasi žymiai daugiau, negu emigruoja. Dar smarkiau repatrijacija vykdoma švedijoje. Švedai susigrąžino iš emigracijos pusę motinto prisauglio. Ne mažai grąžindavosi prieš karą emigrantų ir buvusi Lenkija. Žinoma, emigracijos sustabdyti visiškai mes negalime; pirmiausia, dėl to, kad jau turime labai dideli emigravusių tautiečių skaičių, taigi, tie emigravusieji kviečia pas savo gimines, pažįstamus, artimuosius.

— O kaip su Pasaulio Lietuvių Kongresu?

— Skandi vieta... nusitępsio p. Skipitis. — Žinoma, jis buvo aumetytas esuaukti kaip tik 1940 m. Bet, karas. Karui vykstant to kongreso esuaukti negalima, todėl toks palaukti, kol karas baigsis. Tada jį būtini reikės šaukti.